

તમારી નાણાકીય માર્ગદર્શિકા

તમારી નાણાકીય યાત્રાના દરેક પગલા પર નિયંત્રણ મેળવવા માટે તમારી
સરળ, વિશ્વસનીય માર્ગદર્શિકા.

SAMARTH LAKSHMI

- નવ્યા અગ્રવાલ

WWW.SAMARTHLAKSHMI.COM

વિષયવસ્તુ

નાણાકીય જાગૃતિ અને સુરક્ષા માટે શું કરવું અને શું ન કરવું.....	2
નાણાકીય સલામતી માટેની ટિપ્સ.....	3
નામાંકનનું મહત્વ	4
લોનનો જવાબદાર ઉપયોગ	5
આરોગ્ય વીમાનું મહત્વ	6
જીવન વીમાનું મહત્વ	8
ભારતમાં વ્યક્તિઓ માટે સરકારી યોજનાઓની યાદી	9

નાણાકીય જાગૃતિ અને સુરક્ષા માટે શું કરવું અને શું ન કરવું

શું કરવું-

1. સરકારો (કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી યોજનાઓ/હકદારીઓથી વાકેફ રહો અને સમજો.
2. તમારા બધા રોકાણોમાં હંમેશા નોમિની નોંધાયેલ હોવો જોઈએ - બેંકો, થાપણો, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ, જમીનો અને મિલકત (નોમિનીનું મહત્વ વાંચો).
3. યાદ રાખો કે કોઈપણ રોકાણમાં નિર્ણય તમારો હોવો જોઈએ, પછી ભલે તમને કોઈ પણ માર્ગદર્શન આપે.
4. કોઈપણ ફોર્મ પર હસ્તાક્ષર કરતા પહેલા, રોકાણકારનું નામ, નોમિનીનું નામ વગેરે તપાસવાનું યાદ રાખો. રોકાણ કર્યા પછી એક નિવેદન પર આગ્રહ રાખો અને નામોની ચકાસણી કરો.
5. આગામી ૫ થી ૧૦ વર્ષ માટે માન્ય નાણાકીય લક્ષ્યો રાખો
6. તમારી જાતને પણ પૂછો કે શું તમારા નાણાકીય લક્ષ્યો તમારા બાળકોના લક્ષ્યો સાથે ઝોક ધરાવતા હશે.
7. રોકાણ કરતા પહેલા, ખાતરી કરો કે તમે જાણો છો કે રોકાણનો હેતુ અથવા ધ્યેય શું છે અને તે મુજબ સમય ક્ષિતિજ પસંદ કરો. તમે અમારી સ્માર્ટ ગોલ શીટનો ઉપયોગ કરી શકો છો.
8. જો તમે સહકારી બેંકોમાં રોકાણ કરી રહ્યા છો, તો મહત્તમ રકમ ૫ લાખ રૂપિયાથી વધુ ન હોવી જોઈએ (જો બેંક નિષ્ફળ જાય તો સરકાર દ્વારા ૫ લાખનો વીમો લેવામાં આવે છે).
9. જમીન/મિલકત/ઘર વગેરે ખરીદતી વખતે, વિચારો કે તમારી ગેરહાજરીમાં તેની સંભાળ કોણ રાખશે અથવા તેની સંભાળ કોણ રાખશે.

શું ન કરવું-

1. કોઈપણ દસ્તાવેજ પરની સામગ્રી તપાસ્યા વિના સહી કરશો નહીં.
2. કોઈપણ ચેક ખાલી, સહી કરેલ અને/અથવા ચૂકવણી કરનારના નામ વગર છોડશો નહીં.
3. ATM કાર્ડ અને PIN કોઈની સાથે શેર કરશો નહીં (પછી તે તમારા પરિવારનો કોઈ પણ વ્યક્તિ હોય કે નજીકના મિત્રો હોય)
4. કોઈની સાથે કોઈપણ OTP શેર કરશો નહીં (ખાસ કરીને અજાણ્યા લોકો અચાનક ફોન કરે અને ફોન પર કોણ શું કહે તે મહત્વનું નથી)
5. બાળકોને તમારી પરવાનગી વિના અથવા તમારી જાણ વગર તમારા ખાતામાં પ્રવેશ કરવાની મંજૂરી આપશો નહીં

6. તમારા બાળકો/પરિવાર/મિત્રોને કોઈપણ પ્રકારના બેંક વ્યવહારો માટે તમને બાયપાસ કરવાની મંજૂરી આપશો નહીં
7. જમીન/મિલકત/ઘર અથવા આવી કોઈપણ સંપત્તિ ખરીદતી વખતે વ્યવહારો અથવા દસ્તાવેજો તમારા સંબંધીઓ, દલાલો, મધ્યસ્થી વગેરેને સોંપશો નહીં
8. ક્યારેય રોકડ વ્યવહારોને પ્રોત્સાહન આપશો નહીં, ખાસ કરીને ધિરાણ/થાપણો.
9. ક્યારેય એવી યોજનાઓ અને નીતિઓમાં રોકાણ કરશો નહીં જે તમે સમજી શકતા નથી. દા.ત. શેર, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ, વીમો, ટર્મ પોલિસી વગેરે.
10. એવી યોજનાઓમાં ફસાઈ ન જાઓ જે તમારા પૈસા બમણા કરવાના અથવા ટૂંકા ગાળામાં ઝડપી વળતર આપવાના અવાસ્તવિક વચનો આપે છે અથવા આવા કોઈપણ કૌભાંડો કરે છે. ૨% કે ૩% વધારાની આવકનો લોભ તમારા રોકાણને બગાડે નહીં.
11. જો તમે રોકાણ કરવા તૈયાર છો, તો વચેટિયાઓને પૈસા ટ્રાન્સફર કરશો નહીં. રોકાણ સીધા તમારા ખાતામાંથી બેંક અથવા તમે જ્યાં રોકાણ કરી રહ્યા છો ત્યાંની કંપનીઓમાં થવા દો.

નાણાકીય સલામતી માટેની ટિપ્સ

1. હંમેશા 'એકાઉન્ટ પેયી' ચેક આપો જેથી વ્યવહારો ટ્રેક કરી શકાય.
2. દુરુપયોગના કિસ્સામાં ATM પિન બદલવા અને ATM કાર્ડ બ્લોક કરવાની રીતો શીખો અને યાદ રાખો.
3. બેંક ગ્રાહક સંભાળ નંબર હાથમાં રાખો અને સમસ્યાઓ માટે તાત્કાલિક કોલ કેવી રીતે કરવો તે શીખો.
4. ફોન અને/અથવા કાર્ડ ચોરી/ખોવાઈ જવાના કિસ્સામાં તમારા ફોન સિમ અને બધા કાર્ડ બ્લોક કરો.
5. ફોન શોધવાની જરૂર પડે તો તમારા ફોનનો IMEI નંબર બીજી જગ્યાએ નોંધીને રાખો.

નોમિનેશનનું મહત્વ

નોમિનેશન એ તમારા ઇચ્છિત વ્યક્તિ(ઓ) ને સંપત્તિનું સરળ અને મુશ્કેલી-મુક્ત ટ્રાન્સફર સુનિશ્ચિત કરવાનો સરળ રસ્તો છે. તમારી સંપત્તિ (બેંક ખાતા, થાપણો, મ્યુચ્યુઅલ ફંડ, ડીમેટ ખાતા) માટે કોઈને નોમિનેશન કરવાથી ઘણી મુશ્કેલી બચી શકે છે અને માનસિક શાંતિ મળે છે. તે નોમિની માટે નાણાકીય સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરે છે અને સંપત્તિ ટ્રાન્સફરને સરળ બનાવે છે, કૌટુંબિક વિવાદોને ટાળે છે.

નોમિનેશનના ફાયદા

- સરળ એક્સેસ: નામાંકિત લાભાર્થીને નિયુક્ત નાણાકીય સંપત્તિઓની ઝડપી અને મુશ્કેલી-મુક્ત એક્સેસ મળે છે, બિનજરૂરી વિલંબને દૂર કરે છે, જે ખાસ કરીને પડકારજનક સમયમાં મહત્વપૂર્ણ હોઈ શકે છે.
- નાણાકીય સુરક્ષા: નામાંકન લાભાર્થીને નાણાકીય સુરક્ષા અને સ્થિરતા પ્રદાન કરે છે, તેમને ખાતરી આપે છે કે તેઓ સંપત્તિના યોગ્ય પ્રાપ્તકર્તા છે. આ જ્ઞાન સુરક્ષા અને માનસિક શાંતિ લાવે છે.
- સંપત્તિ સુરક્ષા: નામાંકન નામાંકિત લાભાર્થીને સંપત્તિનું સ્પષ્ટ, સરળ ટ્રાન્સફર સુનિશ્ચિત કરે છે, જેનાથી કૌટુંબિક તકરાર અથવા કાનૂની વિવાદોની શક્યતા ઓછી થાય છે.

ઉદાહરણ

શ્રી સોલંકીનું ઉદાહરણ લો, જેમણે ઘણું રોકાણ કર્યું પરંતુ કોઈને નોમિનેટ ન કર્યું. જ્યારે તેમનું અચાનક અવસાન થયું, ત્યારે તેમના પરિવારને તેમના રોકાણો વિશે કોઈ ખ્યાલ નહોતો. આનાથી ઘણી કાનૂની મુશ્કેલીઓ અને તણાવનો સામનો કરવો પડ્યો. જો તેમણે સમર્થ લક્ષ્મી ફાઇનાન્શિયલ ઓર્ગનાઇઝરનો ઉપયોગ કર્યો હોત અને પરિવારના કોઈ સભ્યને નોમિનેટ કર્યા હોત, તો તે તેમને ઘણી મુશ્કેલીથી બચાવી શક્યા હોત અને મુશ્કેલ સમયમાં નાણાકીય સુરક્ષા પૂરી પાડી હોત.

નોમિનેટ કેવી રીતે કરવું? તે સરળ છે:

- તમારી બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થામાંથી નોમિનેશન ફોર્મ મેળવો.
- નોમિની વ્યક્તિની વિગતો અને તેમના હિસ્સા સાથે તેમને સંયોગ રીતે ભરો.

ફોર્મ સંસ્થામાં પાછા સબમિટ કરો અને ખાતરી કરો કે તમને સ્વીકૃતિ મળે.

લોનનો જવાબદાર ઉપયોગ

લોન જીવનનો એક આવશ્યક ભાગ છે અને ઘણીવાર જોખમી પણ હોઈ શકે છે, પરંતુ બધા દેવા ખરાબ નથી હોતા. જવાબદારીપૂર્વક ઉધાર લઈને, તમે તમારા જીવનને સુધારવા માટે દેવાનો ઉપયોગ કરી શકો છો.

શિક્ષણ માટે લોન લેવાથી તમારી વેચાણક્ષમતા અને કમાણીની સંભાવના વધે છે - સારું. ઘર ખરીદવા માટે લોન લેવાથી તમારા પોર્ટફોલિયોમાં સંપત્તિ ઉમેરીને તમારી ચોખ્ખી કિંમતમાં વધારો થવાની સંભાવના છે - ખરાબ નથી. નવો મોબાઇલ ફોન / ટીવી ખરીદવા માટે લોન લેવાથી તમારી આવકમાં વધારો થતો નથી - અનિચ્છનીય.

તેથી, ઉધાર લેવાના નિર્ણયો કાળજીપૂર્વક વિચારવાની જરૂર છે. અહીં કેટલીક વ્યવહારુ ટિપ્સ છે જે અમને જવાબદાર ઉધાર લેવામાં મદદ કરી શકે છે.

- **તમારી જરૂરિયાતોનું મૂલ્યાંકન કરો:** ભંડોળ ઉધાર લેવાનું નક્કી કરતા પહેલા, તમારે પહેલા તમારી નાણાકીય જરૂરિયાતોનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ કારણ કે તે તમને લોનનો પ્રકાર પસંદ કરવામાં મદદ કરશે. શું તે આવશ્યક ખર્ચ, તબીબી કટોકટી અથવા વૈકલ્પિક ખર્ચ માટે છે?
- **બજેટ અને આયોજન:** એક બજેટ બનાવો જે તમારી આવક, ખર્ચ અને દેવાને પ્રકાશિત કરે છે. એક સુવ્યવસ્થિત બજેટ તમને ઓળખવામાં મદદ કરે છે કે તમે કેટલું ઉધાર લઈ શકો છો અને આરામથી ચૂકવણી કરી શકો છો. યોજના બનાવો કે તમે લોન કેવી રીતે ચૂકવશો. પરિવાર સાથે ચર્ચા કરો કે બધા સભ્યો વધુ આવક અથવા ઓછા ખર્ચ દ્વારા ચૂકવણીમાં કેવી રીતે મદદ કરી શકે છે.
- **લોન વિકલ્પોનું સંશોધન:** વિવિધ ઉધાર વિકલ્પોનું અન્વેષણ કરો, લોનની શરતો, લાગુ વ્યાજ દરો અને શુલ્ક અને પાત્રતાની શરતો તપાસો.
- **વ્યાજ દરોને સમજો:** વિવિધ લોન વિકલ્પો પર ઉપલબ્ધ વ્યાજ દરોને સમજવા માટે સમય કાઢો. વ્યાજ દરો અને તમારી લોન પર ચૂકવણી/ઉપાર્જન આવર્તન (માસિક/વાર્ષિક) જાણવાથી તમને વધુ સારો નિર્ણય લેવામાં મદદ મળશે.
- **કરાર વાંચવો:** તમે જવાબદારીપૂર્વક ઉધાર લો છો તેની ખાતરી કરવા માટે ફી, દંડ અને ચૂકવણી સમયપત્રક સહિત નિયમો અને શરતોને કાળજીપૂર્વક સમજવી મહત્વપૂર્ણ છે. જો તમે મિત્રો/પરિવાર પાસેથી લોન લઈ રહ્યા છો, તો શરતોને પહેલાથી સ્પષ્ટ કરો અને લેખિતમાં તેમની સાથે સંમત થાઓ.
- **વધુ પડતું ઉધાર ટાળો:** વધુ પડતું દેવું અટકાવવા માટે તમને ખરેખર જે જોઈએ છે તે જ ઉધાર લો.
- **ચૂકવણી વ્યૂહરચના:** હંમેશા સૌથી મોંઘી લોન (સૌથી વધુ વ્યાજ દર) પહેલા પૂર્વચૂકવણી કરો, જ્યારે કોઈપણ પૂર્વચૂકવણી દંડનું ધ્યાન રાખો. દા.ત. ક્રેડિટ કાર્ડ લોન સૌથી મોંઘી લોનમાંની એક છે, જો બિલ સમયસર

ચૂકવવામાં ન આવે. કટોકટી માટે લેવામાં આવેલી કોઈપણ લોન ઊંચી કિંમતવાળી હશે - પહેલા તેને ચૂકવો. આ વિચારણા તમને માસિક આઉટફ્લો બચાવવામાં મદદ કરશે, જેનાથી તમે પૈસા બચાવી શકશો.

- **ઇમરજન્સી ફંડ:** ખાતરી કરો કે તમારી પાસે ઇમરજન્સી ખર્ચાઓનું સંચાલન કરવા માટે કેટલાક ભંડોળ છે.

આરોગ્ય વીમાનું મહત્વ

તબીબી કટોકટી ઘણીવાર અણધારી રીતે ઉદ્ભવે છે અને નોંધપાત્ર નાણાકીય તાણ તરફ દોરી શકે છે. આ અણધારી પરિસ્થિતિઓ અને વધતા તબીબી ખર્ચને અસરકારક રીતે સંચાલિત કરવા માટે વિશ્વસનીય આરોગ્ય વીમા યોજના આવશ્યક છે. આરોગ્ય વીમો એક સુરક્ષા તરીકે કામ કરે છે, જે તમને ઊંચા ખર્ચની ચિંતા કર્યા વિના જરૂરી તબીબી સારવાર મેળવવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.

આરોગ્ય વીમાના ફાયદા

- જીવનશૈલીના રોગો: આપણી આધુનિક જીવનશૈલી ડાયાબિટીસ અને હૃદયની સ્થિતિ જેવી ઘણી બધી સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ લાવે છે. આરોગ્ય વીમો આના સંચાલનના ખર્ચને આવરી લેવામાં મદદ કરે છે.
- વધતા તબીબી ખર્ચ: તબીબી સારવાર વધુ ખર્ચાળ બની રહી છે. આરોગ્ય વીમો તમને તમારા ખિસ્સામાં કાણું પાડ્યા વિના આ વધતા ખર્ચને હેન્ડલ કરવામાં મદદ કરે છે.
- ગુણવત્તાયુક્ત આરોગ્યસંભાળ: વીમા સાથે, તમે બિલની ચિંતા કર્યા વિના ઉચ્ચ-સ્તરની તબીબી સેવાઓનો ઉપયોગ કરી શકો છો.
- કુટુંબ સુરક્ષા: તે તમારા આખા પરિવાર, બાળકો અને વૃદ્ધ માતાપિતા સહિત, અણધારી સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓ સામે રક્ષણ આપે છે.
- તબીબી કટોકટી: વીમો કટોકટી દરમિયાન જરૂરી નાણાકીય સહાય પૂરી પાડે છે, સારવારમાં કોઈ વિલંબ ન થાય તેની ખાતરી કરે છે.
- વ્યાપક કવરેજ: નીતિઓ ઘણીવાર હોસ્પિટલમાં દાખલ થવા, ડોક્ટરની મુલાકાતો, દવાઓ, પરીક્ષણો, શસ્ત્રક્રિયાઓ અને સારવાર પછીની સંભાળને પણ આવરી લે છે.

આયુષ્માન ભારત પીએમ-જેએવાય

અમે ભલામણ કરીએ છીએ કે તમે ભારત સરકાર દ્વારા આપવામાં આવતા મફત આરોગ્ય વીમા, આયુષ્માન ભારત પીએમ-જેએવાય (એબી પીએમ-જેએવાય) માટે નોંધણી કરાવો, જે લાયક નાગરિકોને ઉપલબ્ધ છે. આ વિશ્વની સૌથી મોટી આરોગ્ય વીમા યોજના છે જેનો ઉદ્દેશ્ય ૧૨ કરોડથી વધુ ગરીબ અને સંવેદનશીલ પરિવારો (લગભગ

પપ કરોડ લાભાર્થીઓ) ને ગૌણ અને તૃતીય સંભાળ હોસ્પિટલમાં દાખલ થવા માટે પ્રતિ પરિવાર ૫ લાખ રૂપિયાનું આરોગ્ય કવર પૂરું પાડવાનો છે, જે ભારતીય વસ્તીના સૌથી નીચલા ૪૦% છે.

સુવિધાઓ

- કવરેજ: હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાના ખર્ચ માટે પ્રતિ પરિવાર ૫ લાખ રૂપિયા પ્રતિ વર્ષ ઓફર કરે છે.
- રોકડ રહિત એક્સેસ: તમારે કોઈપણ પેનલવાળી હોસ્પિટલોમાં અગાઉથી ચૂકવણી કરવાની જરૂર નથી.
 - હોસ્પિટલાઇઝેશન પહેલાં અને પછી: હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાના ૩ દિવસ પહેલાં અને ૧૫ દિવસ સુધીના ખર્ચને આવરી લે છે, જેમાં પરીક્ષણો અને દવાઓનો સમાવેશ થાય છે.
 - કોઈ પ્રતિબંધો નથી: પરિવારના કદ, ઉંમર અથવા લિંગ પર કોઈ મર્યાદા નથી.
 - રાષ્ટ્રવ્યાપી: લાભો સમગ્ર ભારતમાં ઉપલબ્ધ છે, તેથી તમે દેશમાં ગમે ત્યાં સારવાર મેળવી શકો છો.
 - વ્યાપક: 1,929 પ્રક્રિયાઓને આવરી લે છે, જેમાં સારવાર સંબંધિત તમામ ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રધાનમંત્રી આયુષ્માન ભારત યોજના માટે નોંધણી

- સત્તાવાર વેબસાઇટની મુલાકાત લો.
- તમારો મોબાઇલ નંબર અને કેપ્ચા કોડ દાખલ કરો, પછી 'OTP જનરેટ કરો' દબાવો.
- ચકાસણી અને લોગ ઇન કરવા માટે તમારા ફોન પર મોકલવામાં આવેલા OTP નો ઉપયોગ કરો.
- તમારું રાજ્ય પસંદ કરો અને તમારા પાત્રતા માપદંડ (મોબાઇલ નંબર, નામ, રેશન કાર્ડ, અથવા RSBY URN નંબર) પસંદ કરો.
- જો પાત્ર છો, તો તમારું નામ પૃષ્ઠની જમણી બાજુ દેખાશે. તમે 'પરિવારના સભ્યો' ટેબ હેઠળ લાભાર્થીની વિગતો પણ ચકાસી શકો છો.

જીવન વીમાનું મહત્વ

જીવન વીમા પોલિસીનો મુખ્ય હેતુ નાણાકીય સુરક્ષા પૂરી પાડવાનો છે. ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ પ્લાન્સ જીવન વીમાનું સૌથી સરળ અને સૌથી સસ્તું સ્વરૂપ છે. ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ પ્લાન્સ ફક્ત ત્યારે જ લાભ ચૂકવવાનું વચન આપે છે જો વીમાધારક પોલિસીની મુદત દરમિયાન મૃત્યુ પામે છે. સામાન્ય રીતે, યોજના હેઠળ કોઈ પરિપક્વતા લાભ ચૂકવવામાં આવતો નથી.

ભારતમાં પરિવારોને નાણાકીય સુરક્ષા પૂરી પાડવા માટે ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ મહત્વપૂર્ણ છે, ખાસ કરીને પોલિસીધારકના અકાળ મૃત્યુના કિસ્સામાં, સસ્તું કવરેજ અને સંભવિત કર લાભો પ્રદાન કરે છે. ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ પરિવારોને નીચેના લાભો પૂરા પાડે છે:

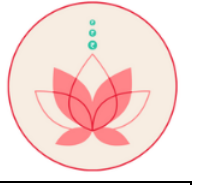
- **ભવિષ્યને સુરક્ષિત કરવું:** ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ પોલિસીધારકના મૃત્યુના કિસ્સામાં પરિવારને એકમ રકમ ચૂકવણી પૂરી પાડે છે, તેમની નાણાકીય સ્થિરતા અને તેમની જરૂરિયાતો પૂરી કરવાની ક્ષમતા સુનિશ્ચિત કરે છે.
- **નાણાકીય જવાબદારીઓ પૂરી કરવી:** ચૂકવણીનો ઉપયોગ દેવા, ગીરો, શિક્ષણ ખર્ચ અને અન્ય નાણાકીય જવાબદારીઓને આવરી લેવા માટે થઈ શકે છે, જેનાથી પરિવાર માટે નાણાકીય મુશ્કેલીઓ ટાળી શકાય છે. અમે સૂચવીએ છીએ કે ટર્મ ઇન્શ્યોરન્સ રકમ ઓછામાં ઓછી કમાણી કરનાર સભ્યના મૃત્યુના કિસ્સામાં સુરક્ષા પૂરી પાડવા માટે લેવામાં આવેલી લોન કરતાં વધુ હોવી જોઈએ.
- **માનસિક શાંતિ:** તમારી ગેરહાજરીમાં તમારા પરિવારનું નાણાકીય ભવિષ્ય સુરક્ષિત છે તે જાણવાથી માનસિક શાંતિ મળે છે અને તણાવ ઓછો થાય છે.
- **કર રાહત માટે પાત્ર:** ટર્મ વીમા પોલિસી માટે ચૂકવવામાં આવતા પ્રીમિયમ આવકવેરા કાયદાની કલમ 80C હેઠળ ચોક્કસ મર્યાદા સુધી કર કપાત માટે પાત્ર છે.
- **કરમુક્ત ચૂકવણીઓ:** લાભાર્થીઓને મળતું ચૂકવણી પણ કરમુક્ત છે, જે ખાતરી કરે છે કે પરિવારની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરવા માટે સંપૂર્ણ રકમ ઉપલબ્ધ છે.

ભારતમાં વ્યક્તિઓ માટે સરકારી યોજનાઓની યાદી

કેન્દ્ર સરકાર સમયાંતરે ભારતના નાગરિકો માટે ઘણી યોજનાઓ શરૂ કરે છે. તે લોકોની આજીવિકા સુધારવા અને વધુ સારું જીવન જીવવા માટે સુરક્ષા પૂરી પાડવાના હેતુથી શરૂ કરવામાં આવે છે. અમે આવી યોજનાઓ નીચે સૂચિબદ્ધ કરી છે.

યોજનાનું નામ	વર્તમાન વ્યાજ દર	લોક-ઇન સમયગાળો	ન્યૂનતમ રોકાણ	મહત્તમ રોકાણ	પાત્રતા
અટલ પેન્શન યોજના (APY)	8.00%	ઉંમર 60 વર્ષ સુધી	રૂ. 1,000/વર્ષ	પેન્શનની રકમ અનુસાર ભિન્નતા	તમામ
પોસ્ટ ઓફિસ માસિક આવક યોજના (POMIS)	7.40%	5 વર્ષ	રૂ. 1,000	એકાઉન્ટ પ્રકાર પ્રમાણે ભિન્નતા	તમામ
કિસાન વિકાસ પત્ર (KVP)	7.50%	115 મહિના (અંદાજે)	રૂ. 1,000	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
રાષ્ટ્રીય પેન્શન યોજના (NPS)	9-15% (માર્કેટ સાથે જોડાયેલ)	નિવૃત્તિ સુધી	રૂ. 500/મહિનો	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
રાષ્ટ્રીય બચત પ્રમાણપત્ર (NSC)	7.70%	5 વર્ષ	રૂ. 1,000	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
જાહેર પ્રવિડન્ટ ફંડ (PPF)	7.10%	15 વર્ષ	રૂ. 500/વર્ષ	રૂ. 1.5 લાખ/વર્ષ	તમામ
કર્મચારીઓનું પ્રવિડન્ટ ફંડ (EPF)	8.25%	નિવૃત્તિ સુધી	ભિન્નતા હોઈ શકે છે	કોઈ મર્યાદા નથી	ભારતના તમામ નોકરીયાત નાગરિકો
વૃદ્ધ નાગરિક બચત યોજના (SCSS)	8.20%	5 વર્ષ	રૂ. 1,000	રૂ. 15 લાખ	60 વર્ષથી વધુ ઉંમરના તમામ નાગરિકો
સુકન્યા સમૃદ્ધિ યોજના (SSY)	8.20%	છોકરીના લગ્ન અથવા 21 વર્ષ સુધી	રૂ. 250/વર્ષ	રૂ. 1.5 લાખ/વર્ષ	18 વર્ષથી નીચેની તમામ છોકરીઓ
રાષ્ટ્રીય બચત પુનરાવર્તિત જમા યોજના (RD)	6.70%	ભિન્નતા હોય શકે છે (ન્યૂનતમ 6 મહિના)	રૂ. 100/મહિનો	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
રાષ્ટ્રીય બચત સમય જમા યોજના (TD)	6.90%-7.50% (સમયગાળાના આધારે)	1-5 વર્ષ	રૂ. 1,000	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
મહિલા સન્માન બચત પ્રમાણપત્ર	7.50%	2 વર્ષ	રૂ. 1,000	રૂ. 2 લાખ	તમામ

આરબીઆઈ ફ્લોટિંગ દર બચત બોન્ડ્સ	7.25%	7 વર્ષ	રૂ. 1,000	કોઈ મર્યાદા નથી	તમામ
-----------------------------------	-------	--------	-----------	-----------------	------

પ્રધાનમંત્રી જન ધન યોજના

આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય દરેક વ્યક્તિને નાણાકીય સેવાઓ, જેમ કે બેંકિંગ/બચત અને થાપણ ખાતા, કેડિટ, રેમિટન્સ, પેન્શન અને વીમા, સસ્તા દરે ઉપલબ્ધ કરાવીને નાણાકીય સમાવેશ સુનિશ્ચિત કરવાનો છે. વ્યક્તિ આ યોજના હેઠળ કોઈપણ બેંક શાખામાં શૂન્ય બેલેન્સ સાથે ખાતું ખોલી શકે છે.

સરકારી વીમા યોજનાઓ

આયુષ્માન ભારત યોજના (PM-JAY)

આ યોજના હેઠળ, લાભાર્થીઓને દર વર્ષે કૌટુંબિક ફ્લોટર ધોરણે રૂ. 5 લાખ સુધીનું વીમા કવરેજ પૂરું પાડવામાં આવે છે. ગરીબ વંચિત ગ્રામીણ પરિવારો અને શહેરી કામદારોના પરિવારોની ઓળખાયેલ વ્યાવસાયિક શ્રેણી લાભાર્થીઓ તરીકે આ યોજનાનો લાભ લેવા પાત્ર છે.

પ્રધાનમંત્રી સુરક્ષા વીમા યોજના

આ યોજના એક વર્ષનું આકસ્મિક મૃત્યુ અને અપંગતા કવર આપે છે, જે દર વર્ષે રિન્યૂ કરવામાં આવે છે. 18 થી 70 વર્ષની વય જૂથના વ્યક્તિગત બેંક ખાતા ધારકો આ યોજના માટે અરજી કરવા પાત્ર છે. આ યોજના હેઠળ આપવામાં આવેલ જોખમ કવરેજ આકસ્મિક મૃત્યુ અને સંપૂર્ણ અપંગતા માટે રૂ. 2 લાખ છે. તે આંશિક અપંગતા માટે રૂ. 1 લાખનું કવર પણ પૂરું પાડે છે.

પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના

આ એક જીવન વીમા યોજના છે જે પોલિસીધારકના અચાનક મૃત્યુ પર વીમો પૂરો પાડે છે. 18 થી 50 વર્ષની વય જૂથનો બચત બેંક ખાતો ધરાવતો કોઈપણ વ્યક્તિ આ યોજના માટે પાત્ર છે. આ યોજના હેઠળ પોલિસીધારકના મૃત્યુના કિસ્સામાં લાભાર્થીને જીવન કવર રૂ. 2 લાખ છે.

અટલ પેન્શન યોજના

આ યોજના 60 વર્ષની ઉંમરે રૂ. 1000 થી રૂ. 5000 સુધીનું નિશ્ચિત પેન્શન મેળવવાના વિકલ્પો પ્રદાન કરે છે. આ યોજનાનો લાભ લઈ શકે તેવી વ્યક્તિઓ 18 થી 40 વર્ષની વયે હોવી જોઈએ અને ઓછામાં ઓછા 20 વર્ષ માટે યોગદાન આપવું જોઈએ.

સરકારી સહાય યોજનાઓ

પ્રધાનમંત્રી ગ્રામીણ આવાસ યોજના

આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય ઘરવિહોણા અને કાયાં અને જર્જરિત મકાનોમાં રહેતા પરિવારોને બધી જરૂરી સુવિધાઓ ધરાવતું પાકું ઘર પૂરું પાડવાનો છે. આ યોજના હેઠળ લાભાર્થીઓ SECC (સામાજિક-આર્થિક અને જાતિ વસ્તી ગણતરી) ના ડેટા મુજબ, બધા ઘરવિહોણા અને શૂન્ય, એક કે બે રૂમના મકાનોમાં રહેતા પરિવારો છે જે કાયાં હોલ અને કાયાં છતવાળા છે.

પ્રધાનમંત્રી ઉજ્જવલા યોજના

આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય ઓછી આવક ધરાવતા પરિવારની કોઈપણ પુખ્ત મહિલાને LPG કનેક્શન આપીને ધુમાડામુક્ત ગ્રામીણ ભારતની કલ્પના કરવાનો છે, જેમના ઘરમાં LPG કનેક્શન નથી.

આ ઉપરાંત, રાજ્ય સરકાર દ્વારા કેટલીક યોજનાઓ ઓફર કરવામાં આવે છે જે પરિવારની પાત્ર મહિલા સભ્યોને નિયમિત આવક પૂરી પાડે છે. આવી યોજનાઓની વિગતો માટે કૃપા કરીને તમારા સમુદાયમાં સમર્થ સખી સાથે વાત કરો.

ઉજાલા

આ યોજના ભાવ-સંવેદનશીલ ગ્રાહકોને પોષણક્ષમ દરે LED ખરીદવા સક્ષમ બનાવે છે. આ યોજનાનો હેતુ દરેક ઘરમાં LED-સંચાલિત ઉપકરણો રાખવા માટે પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. દેશના દરેક ઘરગથ્થુ પરિવારને આ યોજના હેઠળ લાભ મળી શકે છે જો તેમની પાસે તેમની સંબંધિત વીજળી વિતરણ કંપની પાસેથી મીટર કનેક્શન હોય.

યોજના નામ	પાત્રતા
અતલ પેન્શન યોજના	18 થી 40 વર્ષ ઉંમરના બધા નાગરિકો
પ્રધાનમંત્રી જન ધન યોજના	બધા
પ્રધાનમંત્રી આયુષ્માન ભારત યોજના (PM-JAY)	ગરીબ વંચિત ગ્રામિણ કુટુંબો અને શહેરના મજૂર કુટુંબોની ઓળખાયેલ વ્યાવસાયિક શ્રેણી
પ્રધાનમંત્રી સુરક્ષા વીમા યોજના	18 થી 70 વર્ષ ઉંમરના વ્યક્તિગત બેંક એકાઉન્ટ ધારકો
પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના	18 થી 50 વર્ષ ઉંમરનો કોઈપણ વ્યક્તિ જેના પાસે બચત બેંક એકાઉન્ટ હોય

અતલ પેન્શન યોજના	18 થી 40 વર્ષ ઉંમરના બધા નાગરિકો
પ્રધાનમંત્રી ગ્રામિણ આવાસ યોજના	બધા ઘર વગરના અને કુટુંબો જે કાચા મકાન (શૂન્ય, એક અથવા બે રૂમ) માં રહે છે
પ્રધાનમંત્રી ઉજ્જવલા યોજના	નીચી આવક ધરાવતી કોઈપણ પુખ્ત મહિલા જેને એલપિજી કનેક્શન નથી
લાડકી બહેન યોજના	મહારાષ્ટ્રની 21-65 વર્ષની મહિલાઓ જે નીચી આવક ધરાવે છે
ઉજાલા (UJALA)	બધા કુટુંબો જેમને વીજળીના મીટરનું કનેક્શન છે

SAMARTH LAKSHMI